

STEUNPUNT ECONOMIE EN ONDERNEMEN
Vlamingenstraat 83/3550
B-3000 Leuven, Belgium

STORE-23-002

Kernindicatoren 2022

VIL

Aaron Putseys^{a,b} en Astrid Volckaert^{*a,b}

^a*Steunpunt Economie en Ondernemen*

^b*Vlaams Instituut voor Economie en Samenleving (VIVES), Faculteit Economie en
Bedrijfswetenschappen, KU Leuven*

9 juni 2023

**STEUNPUNT
ECONOMIE &
ONDERNEMEN**

Vlaanderen
is economie, wetenschap
& innovatie

*© ECOOM-STORE en KU Leuven (2023). De resultaten in dit rapport geven de mening van de auteur(s) weer en niet deze van de Vlaamse Overheid: de Vlaamse Gemeenschap/het Vlaams Gewest is niet aansprakelijk voor het gebruik dat kan worden gemaakt van de in deze mededeling of bekendmaking opgenomen gegevens.

Kernindicatoren 2022 - VIL (23-002)

ECOOM-STORE adviseert de Vlaamse overheid met fundamenteel en toegepast onderzoek naar speerpuntclusters, economisch beleid en ondernemen in Vlaanderen. Binnen de pijler A "Clusters" brengen onze onderzoekers de speerpuntclusters in Vlaanderen in kaart en creëren nieuwe inzichten voor het clusterbeleid in Vlaanderen. Daartoe worden jaarlijks kernindicatoren berekend.

Kernindicatoren

Aantal ondernemingen (A):	aantal ondernemingen die lid zijn van de cluster.
Aantal groepen (G):	de groep bevat alle btw-nummers van bedrijven die eenzelfde Global Ultimate Owner (GUO) hebben.
Tewerkstelling (VTE):	tewerkstelling binnen de ondernemingen die lid zijn van de cluster, uitgedrukt in voltijds equivalenten (VTE). netto toegevoegde waarde van de ondernemingen die lid zijn van de cluster, uitgedrukt in 1000 euro.
Netto toegevoegde waarde (TW):	de netto toegevoegde waarde van ondernemingen is de omzet verminderd met de aangekochte goederen en diensten, en verminderd met de afschrijvingen.
Arbeidsproductiviteit (AP):	arbeidsproductiviteit is de toegevoegde waarde per werknemer, uitgedrukt in 1000 euro per VTE.
Totale factorproductiviteit (TFP):	de toegevoegde waarde die een bedrijf kan produceren met een bepaalde hoeveelheid arbeid en kapitaal.
Arbeidskosten per eenheid product (ULC):	de arbeidskosten per geproduceerde eenheid output.
Investeringsratio (I):	het aandeel van het kapitaal dat wordt gebruikt in nieuwe investeringen.
Solvabiliteitsratio (SR):	een maatstaf voor het vermogen van een onderneming om aan haar schuldverplichtingen op lange termijn te voldoen.
Current Ratio (CR):	een maatstaf voor het vermogen van een onderneming om haar schuldverplichtingen op korte termijn te voldoen.
EBITDA:	de winst voor aftrek van rentekosten, belastingen, afschrijving en afboekingen, uitgedrukt in 1000 euro.
Aantal Patentbedrijven (PO):	aantal ondernemingen die 1 of meerdere patenten hebben aangevraagd in het referentiejaar.
Aantal Patentaanvragen (P):	het totaal aantal patenten dat aangevraagd wordt door ondernemingen in het referentiejaar.
O&O intensiteit (O&OI):	O&O uitgaven door bedrijven in de cluster als aandeel van omzet in het referentiejaar.
O&O uitgaven (O&OU):	totale interne O&O uitgaven (miljoen EUR) door bedrijven in de cluster in het referentiejaar.
O&O personeel (O&OP):	totaal O&O personeel (VTE) tewerkgesteld door bedrijven in de cluster in het referentiejaar.

De kernindicatoren zijn berekend op basis van de lijst van ondernemingen die bij aanvang van het jaar lid zijn van de cluster, en worden vergeleken (%) ten opzichte van de Vlaamse economie.

> de economische kernindicatoren 2022 betreffen dus de ondernemingen die begin 2022 lid zijn van de cluster, en zijn berekend op basis van hun jaarrekening in 2021. Voor de meeste bedrijven geeft dit de situatie weer op 31/12/2021.

De economische indicatoren hebben betrekking op de meest recente jaarrekening van bedrijven. Enkel bedrijven met tewerkstelling in Vlaanderen worden meegenomen.

De berekende indicatoren zijn onder voorbehoud van eventuele correcties van de gerapporteerde jaarrekeningen in Bel-first.

De patentindicatoren hebben als referentiejaar 2019.

De O&O indicatoren zijn geïmputeerd en geëxtrapolerd naar de totale doelpopulatie op basis van weging, met als referentiejaar 2020.

U: niet voldoende datapunten om betrouwbare cijfers te berekenen.

Groei analyses

Decompositie tabel: decompositie van de groei van het aantal leden, de tewerkstelling en de toegevoegde waarde van de cluster in (i) blijvende leden, (ii) nieuwe leden en (iii) uittrekkende leden.

Voor bepaalde sectoren en/of grote bedrijven waarvan slechts een deel van de bedrijfsactiviteit relevant is voor de cluster, worden de kernindicatoren gewogen.

Voor het bepalen van de sector van activiteit, grootte, multinationalaal karakter, ligging van de maatschappelijke zetel, etc. van bedrijven wordt steeds gebruik gemaakt van de meest recent data.

De berekende indicatoren zijn onder voorbehoud van eventuele correcties van de gerapporteerde jaarrekeningen in Bel-first. Daardoor kunnen er kleine afwijkingen optreden t.o.v. de kernindicatoren die gerapporteerd werden in voorgaande jaren.

Voor bijkomende informatie over de indicatoren en de analyse van de speerpuntclusters verwijzen we naar de volgende STORE beleidsrapporten (beschikbaar op de website van ECOOM-STORE)

[Daan Goutsmet, Cathy Lecocq en Astrid Volckaert \(2018\), "Methodologie voor het beschrijven van speerpuntclusters in Vlaanderen", Beleidsrapport STORE-A-17-005.](#)

[Cathy Lecocq en Astrid Volckaert \(2019\), "Speerpuntclusters in Vlaanderen. Analyse van de clustergroei" Beleidsrapport STORE-A-19-010.](#)

[Gorrens et al. \(2022\), "Speerpuntclusters in Vlaanderen. Methodologie voor het berekenen van kernindicatoren" Beleidsrapport STORE-22-017.](#)

Bron:

Bel-first, PATSTAT, ECOOM Innovatievragenlijst 2021 (referentiejaar 2020)

Website:

www.ecoom.be en www.steunpunt-economie-ondernemen.be

©ECOOM-STORE 2023

Tabel 1: Economische kernindicatoren

	A	G	VTE	TW	AP	2021 TFP	ULC	I	SR	CR	EBITDA
Totaal	680	444	125187	15014425	120	1.33	558	0.182	0.292	1.234	5844954
	1%	0%	7%	8%	109	1.04	561	0.204	0.365	1.836	8%
Per sector											
primaire sector	2	2	57	9409	164	.624	.728	0.123	0.594	0.901	34
	0%	0%	0%	1%	93	1.04	.467	0.228	0.398	2.260	0%
industrie	147	101	8518	1596120	187	1.54	.477	0.066	0.372	1.847	621436
	1%	0%	2%	2%	144	1.25	.491	0.215	0.401	1.960	2%
groot- en detailhandel	107	91	6046	578631	96	1.17	.642	0.112	0.299	1.110	186535
	0%	0%	2%	2%	113	1.82	.532	0.187	0.347	1.840	1%
vervoer en opslag	251	163	61050	5328481	87	1.18	.689	0.167	0.274	1.176	1332670
	5%	3%	42%	40%	91	1.27	.676	0.201	0.291	1.443	36%
overige diensten	173	143	49516	7501784	152	1.43	.474	0.231	0.299	1.216	3704278
	0%	0%	6%	10%	90	.772	.624	0.204	0.365	1.826	15%
Per NACE 2-digits											
01-09	2	2	57	9409	164	.624	.728	0.123	0.594	0.901	34
	0%	0%	0%	1%	93	1.04	.467	0.228	0.398	2.260	0%
10-12	20	13	1167	178673	153	.82	.526	0.104	0.412	1.096	71890
	1%	1%	2%	3%	114	1.16	.567	0.210	0.399	1.480	3%
13-15	8	3	387	32076	83	2.24	.619	-0.308	0.327	1.601	11651
	1%	1%	3%	3%	82	1.8	.604	0.171	0.432	2.293	3%
16-18	4	4	333	57795	174	.652	.42	0.213	0.326	1.091	33017
	0%	0%	1%	2%	102	.777	.583	0.279	0.432	2.033	4%
19 en 35-39	28	22	1198	371934	310	3.13	.292	0.075	0.206	2.356	74620
	3%	3%	4%	3%	355	.862	.289	0.115	0.324	1.697	1%
20-22	23	17	1325	337168	254	2.49	.499	-0.186	0.535	3.882	156694
	3%	2%	2%	2%	248	1.94	.393	0.091	0.501	2.203	2%
23-27	19	16	1439	289082	201	1.99	.492	0.046	0.378	1.466	147113
	1%	1%	2%	3%	130	1.99	.556	0.201	0.421	2.131	4%
28-33	18	16	1617	207690	128	1.07	.542	0.243	0.357	1.207	94449
	1%	1%	3%	3%	102	1.24	.649	0.240	0.374	1.913	4%
41-43	27	18	1051	121702	116	1.64	.748	0.180	0.360	1.368	32002
	0%	0%	1%	1%	97	1.52	.602	0.296	0.369	1.992	1%
45-47	107	92	6046	578631	96	1.17	.642	0.112	0.299	1.110	186535
	0%	0%	2%	2%	113	1.82	.532	0.187	0.347	1.840	1%
49-51	106	82	11929	987257	83	1.39	.774	0.248	0.275	1.161	170112
	3%	2%	19%	18%	83	1.22	.713	0.268	0.317	1.657	13%
52-53	145	100	49121	4341224	88	1.15	.67	0.147	0.273	1.180	1162558
	8%	6%	60%	55%	97	1.3	.651	0.148	0.271	1.274	49%
55-56	1	1	3	-53	-18	-273	-1.48	2.325	0.844	6.430	-133
	0%	0%	0%	0%	44	.931	.678	0.249	0.280	1.571	0%
58-60	1	1	5	423	85	5.58	.5	0.825	0.776	3.360	192
	0%	0%	0%	0%	114	1.32	.674	0.237	0.452	1.719	0%
61-63 en 95	53	46	13944	4277550	307	1.51	.287	0.237	0.235	0.731	2781624
	1%	1%	22%	41%	161	1.78	.529	0.252	0.326	1.460	62%
64-68	24	17	1311	189844	145	1.27	.727	0.124	0.288	1.439	50412
	0%	0%	4%	2%	258	1.58	.458	0.172	0.379	2.249	1%
69-70	41	39	11963	1763287	147	1.52	.612	0.093	0.334	1.445	721567
	0%	0%	17%	19%	135	.487	.534	0.198	0.303	1.846	17%
71-72	10	10	560	5019	9	.0000434	11.4	0.185	0.060	0.856	-54623
	0%	0%	2%	0%	126	1.87	.621	0.455	0.446	2.054	-4%
73-75	3	3	2622	233918	89	2.33	.78	0.230	0.233	1.163	51217
	0%	0%	18%	16%	101	1.73	.67	0.310	0.315	1.756	12%
77-82	28	25	12177	601304	49	1.55	.852	0.425	0.261	1.162	86243
	0%	0%	4%	3%	60	1.28	.764	0.141	0.284	1.415	2%
84-99 uitz 95	12	12	6931	430493	62	1.12	.842	0.123	0.476	1.890	67780
	0%	0%	3%	3%	71	1.46	.764	0.223	0.499	2.408	2%
Per tewerkstellingsklasse											
geen werknemers	38	26	0	100561			.203				72948
	0%	0%		1%			.069				1%
micro (1-9)	101	89	375	46374	124	.996	.559	0.311	0.344	2.072	18782
	0%	0%	0%	0%	105	.943	.436	0.287	0.383	2.551	0%
klein (10-49)	177	148	3467	440953	127	1.27	.542	0.353	0.353	1.726	184606
	1%	1%	1%	1%	96	1.27	.592	0.279	0.377	2.117	2%
middelgroot (50-249)	193	161	14412	1618836	112	1.48	.647	0.319	0.352	1.717	504724
	6%	5%	4%	4%	106	.978	.629	0.244	0.405	1.930	4%
groot (250-999)	116	89	26703	3171772	119	1.05	.623	0.220	0.277	1.200	936008
	16%	13%	8%	9%	111	1.52	.616	0.193	0.388	1.755	9%
groot (1000-4999)	48	46	38160	5324879	140	1.41	.514	0.181	0.329	1.459	2222533
	31%	30%	13%	15%	122	.986	.546	0.129	0.342	1.545	15%
groot (5000 en meer)	7	5	42070	4311050	102	1.58	.54	0.100	0.240	0.838	1905353
	33%	26%	18%	28%	66	1.37	.768	0.078	0.269	1.125	55%
Per multinational karakter											
Belgisch binnenlands bedrijf	246	187	28388	2427283	86	1.03	.674	0.345	0.355	1.542	606597
	0%	0%	3%	3%	90	1.22	.574	0.242	0.398	2.129	2%
Belgische multinational	177	93	53957	6384621	118	1.37	.549	0.138	0.263	0.995	2802850
	2%	1%	19%	20%	112	.703	.601	0.169	0.311	1.480	24%
Buitenlandse multinational	229	154	40482	6011115	148	1.44	.512	0.137	0.280	1.286	2407477
	4%	3%	7%	8%	137	1.25	.529	0.153	0.349	1.612	8%
n.b.	28	22	2360	191406	81	2.09	.82	-0.055	0.378	2.107	28031
	0%	0%	3%	3%	93	.805	.591	0.294	0.315	1.553	1%
Per provincie											
West-Vlaanderen	68	49	8745	752557	86	1.05	.633	0.446	0.311	1.400	247801
	0%	0%	3%	3%	99	1.06	.551	0.224	0.400	2.043	2%
Oost-Vlaanderen	123	94	7537	829496	110	1.46	.623	0.254	0.372	1.907	285228
	0%	0%	3%	3%	105	1.16	.571	0.262	0.401	2.059	3%
Antwerpen	304	218	27427	4494557	164	1.28	.46	0.204	0.275	1.279	2134824
	1%	1%	6%	8%	123	1.14	.521	0.216	0.376	1.913	8%
Vlaams-Brabant	89	68	21392	2009951	94	1.75	.782	0.184	0.279	1.246	400680
	0%	0%	8%	7%	112	1.17	.589	0.195	0.345	1.731	4%
Limburg	66	50	10765	899391	84	.984	.679	0.304	0.458	1.916	143199
	0%	0%	6%	6%	92	1.25	.593	0.248	0.382	2.023	3%
Brussel	30	23	49321	6028473	122	1.4	.519	0.086	0.254	0.923	2633223
	2%	2%	17%	20%	104	.736	.595	0.094	0.288	1.297	29%
Per leeftijdsklasse											
1-9	97	88	4262	532706	125	1.84	.649	0.096	0.286	1.641	164698
	0%	0%	2%	3%	93	.778	.596	0.290	0.229	1.504	2%
10-19	124	102	21249	1827630	86	1.13	.754	0.275	0.267	1.280	387725
	0%	0%	7%	6%	101	1.16	.541	0.256	0.327	1.818	3%
20-29	144	113	18029	3144504	174	1.29	.401	0.231	0.230	0.995	1628573
	1%	0%	6%	9%	106	1.34	.565	0.232	0.381	1.911	12%
30-39	118	103	16665	1972260	118	1.26	.659	0.249	0.362	1.451	610489
	1%	1%	5%	6%	110	1.27	.577	0.188	0.408	1.971	4%
40-49	75	69	31262	2247944	72	1.15	.745	0.097	0.291	1.187	403438
	1%	1%	16%	11%	100	.645	.612	0.168	0.394	1.823	6%
50-59	54	52	13835	1086630	79	1.59	.691	0.097	0.346	1.639	317273
	2%	2%	8%	6%	95	1.56	.653	0.111	0.413	2.089	6%
60-69	27	26	2296	256930	112	1.26	.633	0.300	0.228	1.197	89444
	2%	2%	3%	3%	97	.97	.619	0.191	0.		

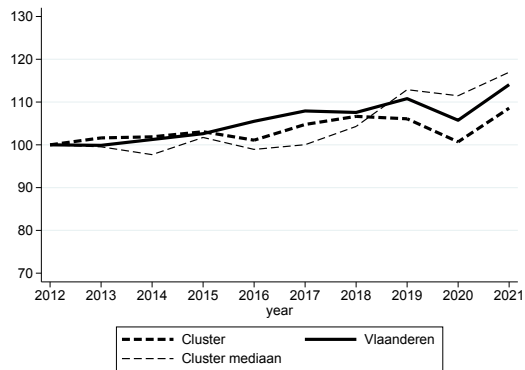
Tabel 2: Innovatie kernindicatoren

	2019			2020		
	<i>PO</i>	<i>P</i>	<i>O&OI</i>	<i>O&OU</i>	<i>O&OP</i>	
Totaal	32.0	206	2.45%	542	2724	
	6%	5%	2.32%	8%	7%	
Per sector						
groot- en detailhandel	4.0	9	0.19%	7	33	
	6%	3%	0.50%	2%	1%	
industrie	22.0	78	1.37%	62	396	
	8%	3%	2.11%	2%	2%	
overige diensten	6.0	119	4.23%	439	2118	
	3%	10%	7.04%	14%	11%	
vervoer en opslag	0.0	0	0.95%	33	173	
	0%	0%	0.68%	63%	59%	
Per NACE 2-digits						
01-09,12,32,35-43 Overige industrie	5.0	2	1.27%	11	56	
	8%	1%	1.12%	5%	4%	
10-11 Voeding/Dranken	0.0	0	0.38%	3	22	
	0%	0%	0.34%	2%	2%	
13-15 Textiel/Kleding/Leer	0.0	0	1.71%	2	9	
	0%	0%	1.66%	4%	2%	
16-18,31 Papier/Hout/Kurk/Meubelen/Drukkerij	2.0	7	U	U	U	
	11%	7%	0.73%	U	U	
19,22-23 Raffinaderijen/Rubber/Kunststoffen/Niet-metaalhoudende minerale producten	3.0	1	U	U	U	
	10%	0%	0.77%	U	U	
20-21 Chemie/Farmaceutische industrie	3.0	20	0.93%	9	52	
	10%	2%	3.79%	1%	1%	
24-25,33 Metaal/Reparatie en installatie van machines	4.0	3	1.99%	105	414	
	13%	3%	1.43%	35%	24%	
26-27 Informatica/Elektronische en optische producten/Elektronica	2.0	7	U	U	U	
	10%	4%	9.29%	U	U	
28-30 Machines/Voertuigen	3.0	39	2.72%	19	131	
	6%	6%	2.60%	4%	4%	
45-47 Groot- en detailhandel	4.0	9	0.61%	18	101	
	6%	3%	0.53%	7%	6%	
49-58,64-70,73-99 Overige diensten	3.0	94	2.0%	137	917	
	3%	14%	1.11%	25%	24%	
59-63,71-72 Productiehuizen/Telecom/ICT/Ingenieurs/Technische testen	3.0	25	6.98%	224	936	
	3%	5%	15.18%	9%	6%	
Per tewerkstellingsklasse						
groot (250 en meer)	25.0	197	2.45%	481	2207	
	190%	26%	2.07%	12%	13%	
klein (10-49)	1.0	1	2.96%	20	159	
	1%	0%	2.53%	2%	2%	
micro (1-9)	0.0	0	17.26%	4	33	
	0%	0%	10.21%	1%	1%	
middelgroot (50-249)	6.0	8	2.12%	38	325	
	5%	1%	2.60%	3%	3%	
geen werknemers	0.0	0				
	0%	0%				
Per multinationaal karakter						
Belgisch binnenlands bedrijf	1.0	0	2.11%	39	305	
	0%	0%	2.63%	4%	4%	
Belgische multinational	17.0	155	2.29%	202	1062	
	11%	11%	2.47%	12%	12%	
Buitenlandse multinational	13.0	50	2.67%	299	1346	
	12%	3%	2.15%	8%	7%	
n.b.	1.0	1	U	U	U	
	4%	1%	2.74%	U	U	
Per leeftijdsklasse						
1-9	1.0	1	3.92%	15	119	
	1%	0%	6.01%	2%	2%	
10-19	5.0	20	1.95%	67	393	
	5%	4%	4.06%	6%	5%	
20-29	5.0	9	4.08%	186	626	
	6%	2%	4.14%	12%	8%	
30-39	7.0	24	2.56%	129	913	
	7%	6%	1.14%	16%	14%	
40-59	5.0	22	0.91%	25	157	
	18%	6%	0.82%	4%	4%	
60 en ouder	9.0	129	2.02%	119	516	
	34%	15%	3.23%	6%	7%	

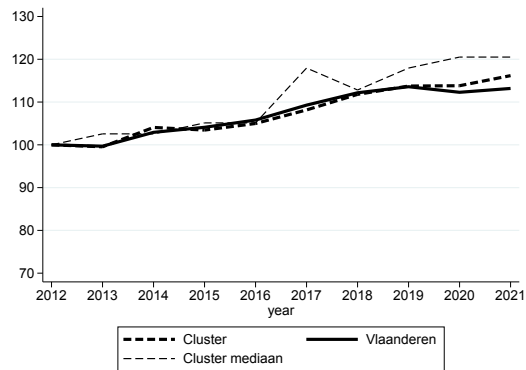
Noot: deze tabel rapporteert de innovatie indicatoren voor de Cluster VIL (vet) en hun percentage in de Vlaamse economie (cursief, %) of het gemiddelde in de Vlaamse economie (cursief, zonder %) voor de jaren vermeld in de tweede rij.

Tabel 3: Decompositie van de leden

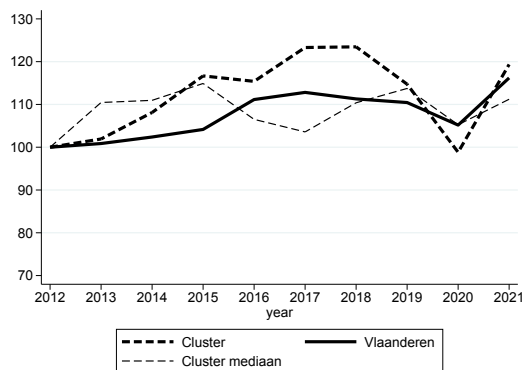
	Aantal	VTE	TW	AP
Totaal				
2022	680	125186	15014425	120
2021	665	160928	14472231	90
groei	15	-35742	542194	30
groei (%)	2	-22	4	33
Blijvende leden				
2022	523	111263	12146136	109
2021	523	139328	11831526	85
groei	.	-28065	314610	24
In- en uittredende leden				
2022	157	13923	2868289	206
2021	142	21600	2640705	122
groei	15	-7677	227584	84

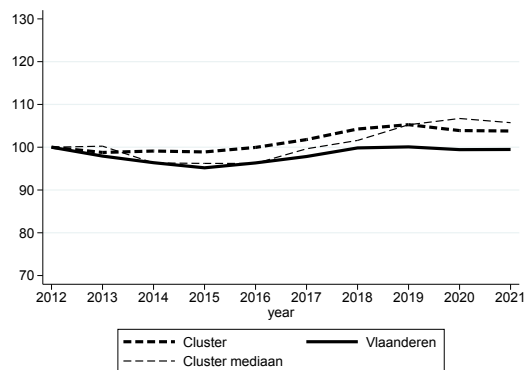
(1a) groei nav totaal

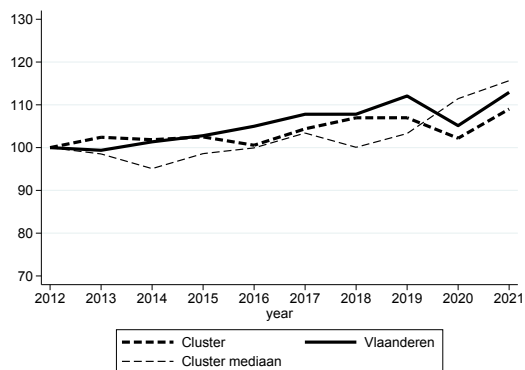
(1b) groei fte totaal

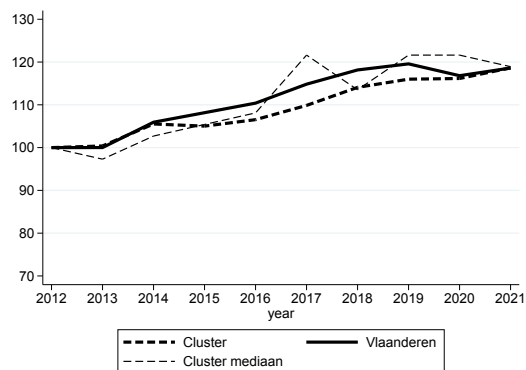
(1c) groei nav industrie

(1d) groei fte industrie

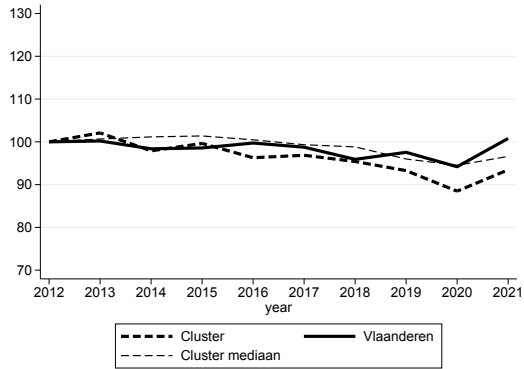

(1e) groei nav diensten

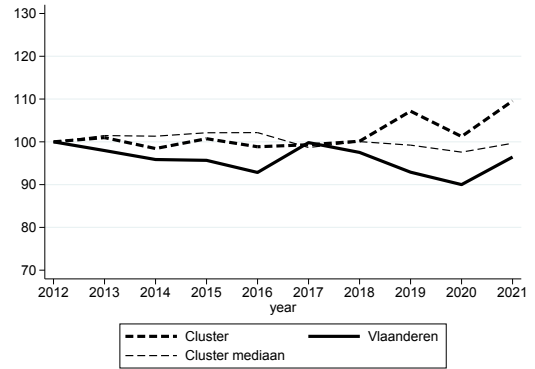

(1f) groei fte diensten

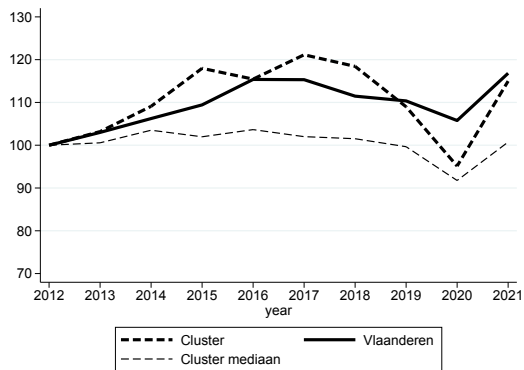
Figuur 1: Groei in Toegevoegde waarde en Tewerkstelling (VTE)

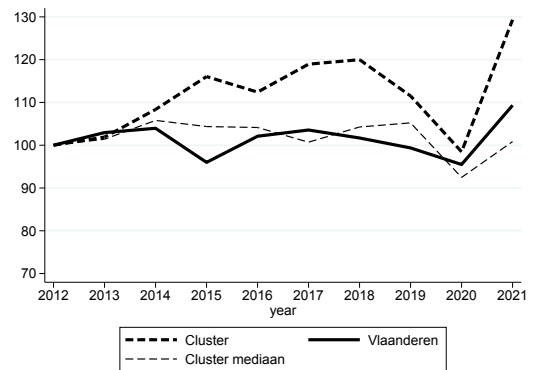
(2a) groei ap totaal

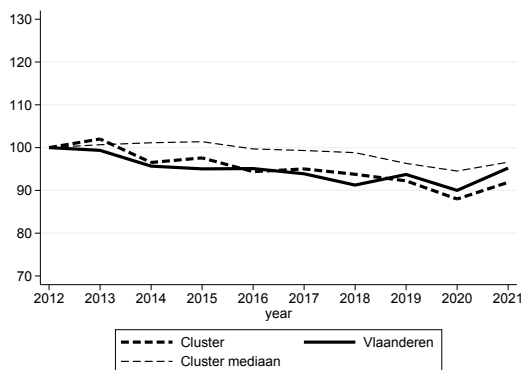
(2b) groei tfp totaal

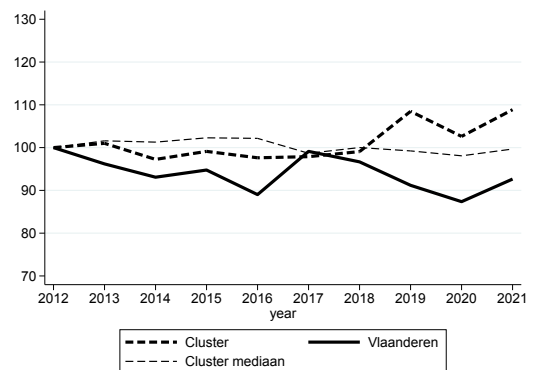
(2c) groei ap industrie

(2d) groei tfp industrie

(2e) groei ap diensten

(2f) groei tfp diensten

Figuur 2: Groei in arbeids- en factorproductiviteit